

Exemplarul nr. 1
Nr. 49818, 50449/DSDRP/ din 29.08.2016

Doamnei Magda Constanța ȘTEFĂNESCU
Adjunct al Avocatului Poporului
Bacău, Str. Nicolae Bălcescu nr. 5, județul Bacău

Stimată doamnă adjunct al Avocatului Poporului,

Având în vedere adresele dumneavoastră nr. 14844 și 14848 din 16.08.2016 prin intermediul căreia ne-ați supus atenției aspecte referitoare la evenimentele negative de la penitenciarele Iași și Botoșani din perioada 11-16.07.2016, vă comunicăm următoarele:

Începând cu data de 11.07.2016, o parte dintre penitenciarele din sistemul Administrației Naționale a Penitenciarelor s-au confruntat cu declanșarea unor forme de protest din partea persoanelor private de libertate, având ca motiv declarat îmbunătățirea condițiilor de cazare și determinarea ministrului de justiție pentru elaborarea unei legi privind amnistia și grațierea colectivă.

La Penitenciarul Iași în data de 11.07.2016, în jurul orei 19¹⁵, în timpul apelului de seară, deținuții cazați la camerele de deținere E5.12, E5.13 și E3.5 au **baricadat intrarea în camere** cu paturile existente în acestea, în semn de protest față de condițiile de detenție din penitenciare scandând cu putere „*grațiere și condiții de detenție mai bune*”. Protestul de la camerele de deținere menționate s-a extins rapid la majoritatea camerelor de deținere de pe secțiile de deținere E3, E4, E5, E6, E7, E8 și E9 căpătând caracterul unei revolte a deținuților cazați în unitate.

La data de 12.07.2016, ora 10⁰¹, deținuții de la camera E 9.11 au **incendiat** salteaua din camera de deținere fiind necesară intervenția personalului pentru stingerea incendiului și relocarea deținuților din acea cameră. La ora 10¹⁴, un număr de 203 deținuți aflați la curțile de plimbare F1, F2 și F3 au reluat acțiunile de protest colectiv față de condițiile de detenție din penitenciare, **lovind ușile** de la grupurile sanitare din curțile de plimbare, încercând să escaladeze gardurile metalice ale curților și dând foc la obiecte de îmbrăcăminte pe care le aruncau pe gardurile curților. Un număr de 16 deținuți dintre aceștia au reușit să escaladeze acoperișul comun al curților de plimbare continuând protestul și deformând tabla din care este confecționat acest acoperiș.

Începând cu ora 11⁴⁵, deținuții de la mai multe camere de deținere au încercat să distrugă sistemul de siguranță sau să blocheze intrarea în camerele de deținere în care erau cazați, astfel: la camera E7.26- **au rupt grilajul metalic** al ușii de la intrare (ora 11⁴⁵); la camera E8.24- au legat grilajul de la intrare pentru a nu se putea deschide ușa; pe secția de deținere E3- au început **să lovească cu putere în grilajele metalice ale ușilor** cu diverse obiecte din cameră (de la ora 15⁰⁵); la camera E5.12- deținuții au încercat să distrugă gratiile metalice de la ușă și geam și au blocat intrarea în cameră cu paturile metalice (începând cu ora 14³⁰); la camera E9.28 deținuții au spart geamul de la cameră și au început să lovească cu putere în ușa de acces în cameră și gratiile de la geam (ora 19⁰⁰); pe secțiile de deținere

E3, E4, E5, E6, E7, E8 și E9 - deținuții au început să lovească cu putere în grilajele metalice ale ușilor cu diverse obiecte din cameră (de la ora 22⁰⁰).

Deținuții de pe pavilionul de deținere A (secțiile de deținere E3, E4, E5 și E6) și de pe pavilionul de deținere B (secțiile de deținere E7, E8 și E9) au lovit cu putere în ușile camerelor de deținere în mai multe rânduri în ziua de 12.07.2016, iar de la ora 21⁴⁵, **există pericolul ca ușile de la unele camere de deținere să cedeze și deținuții să poată ieși din camere**. De asemenea, în același timp, în majoritatea camerelor de deținere de pe aceste secții unii **deținuți distrugau bunurile** din dotarea camerelor.

Pe secțiile de deținere E3, E5, deținuții au refuzat să primească masa de prânz în ziua de 12.07.2016 și 13.07.2016, dimineața.

În ziua de 13.07.2016, în jurul orei 12⁴⁵ în timpul efectuării plimbării, un alt grup de 13 deținuți **au escaladat acoperișul** curții de plimbare protestând din același motiv.

În ziua de 14.07.2016, în jurul orei 13²⁵ în timpul deplasării de la magazinul din sectorul de deținere la cameră, un grup de alți 3 deținuți **au escaladat acoperișul** pavilionului A de deținere protestând din același motiv. S-a încercat de mai multe ori să se comunice cu deținuții conform procedurilor de negociere, fără a se obține niciun rezultat. Astfel în data de 04.08.2016, în jurul orei 04⁰⁰, cei trei deținuții, au fost coborâți de pe acoperiș de către membrii Echipii Operative Speciale. Cei trei deținuți au fost conduși la cabinetul medical al unității, unde Lupu Mihai-Ștefan a declarat că ar fi fost agresat de membrii EOS, deși nu prezenta urme de violență, Vartolomei Ionuț prezenta câte o plagă tăiată superficială la halucele drept și stâng, dar nu ca urmare a unei agresiuni, iar Juncanariu Eugen acuza dureri la nivelul coastelor, în condițiile în care încercase să se arunce în gol de la aproximativ 4 metri, dar a fost prins în brațe de agenții EOS.

La Penitenciarul Botoșani, în data de 12.07.2016 la ora 20⁰⁹ persoanele private de libertate de pe secțiile E1, E2 și E5 vociferau invocând condițiile de cazare. Ulterior, mai multe camere de deținere s-au solidarizat, **bătând în gratii și aruncând cârpe incendiate** pe ferestrele camerelor de deținere. Această situație a continuat până în jurul orei 21⁵⁰.

În data de 13.07.2016 după încheierea apelului de dimineață, considerându-se că deținuții se manifestau pașnic, conducerea Penitenciarului Botoșani a apreciat că nu este nici o problemă ca deținuții să-și exercite dreptul la plimbare zilnică conform regimului din care fac parte, drept urmare aceștia s-au deplasat către curțile de plimbare.

În jurul orelor 11⁰⁰ opt deținuți s-au urcat pe clădirea pavilionului secției E5. La ora 12¹⁵ deși a început servirea mesei de prânz, 95 deținuți **au refuzat să părăsească curtea de plimbare**, perturbând astfel programul zilnic.

În jurul orelor 14¹² deținuții de la camerele de deținere **au forțat grilajele** de la camera E1, E2. Ulterior în jurul orelor 14²⁰, alți 5 deținuți au escaladat curțile de plimbare și au ajuns pe acoperișul pasajului de la curtea de plimbare E2 iar la 15¹⁰ li s-au alăturat 3 deținuți.

La ora 17⁰⁴ evenimentele s-au precipitat și încă 2 deținuți au escaladat acoperișul secției E5, ajungând la un număr de 20 de deținuți.

La data de 14.07.2016, în jurul orelor 21⁵⁰, la camera de deținere, E2.5 din cadrul secției E2, un număr de 5 (cinci) deținuți **au incendiat** o parte dintre saltelele paturilor camerei de deținere, au **baricadat ușa** de acces în cameră și au **distrus bunurile** din cameră.

Pentru restabilirea ordinii în cele două unități de penitenciare au fost întreprinse acțiuni de negociere de către membrii ai personalului special instruiți în acest sens.

Având în vedere amploarea incidentelor, a fost solicitat sprijinul forțelor Ministerul Afacerilor Interne, în conformitate cu art.15. din Legea 254/2013, a protocoalelor încheiate în acest sens, precum și procedurilor comune.

Astfel, având în vedere contextul actelor colective de protest la care s-au solidarizat o parte dintre deținuții aflați în custodia penitenciarelor Iași și Botoșani, în perioada 11-16.07.2016, și care au desfășurat acțiuni de instigare și participare directă la acte de violență, distrugere a sistemelor de siguranță, ale camerelor de deținere, respectiv forțarea gratiilor metalice de la ferestre prin folosirea unor obiecte dislocate de la mobilierul aflat în dotarea camerelor de deținere (scaune și elemente metalice rezultate din distrugerea

paturilor) precum și actele săvârșite de către aceștia care au împiedicat desfășurarea programului zilnic în locul de deținere și au pus în pericol atât siguranța locului de deținere, cât și a personalului de penitenciare aflat în serviciu și ținând seama de faptul că în urma acțiunilor de negociere iar ulterior a somațiilor, deținuții nu au încetat actele de tulburare, apreciem că soluționarea anumitor incidente izolate prin intervenție s-a efectuat în temeiul prevederilor legale în vigoare.

De asemenea, apreciem că în intervenții au fost respectate principiile utilizării mijloacelor de imobilizare.

Ulterior intervenției, pentru respectarea *principiului apărării ființei umane* toate persoanele private de libertate asupra cărora s-a intervenit ori asupra cărora au fost folosite mijloace de imobilizare au fost prezentate la cabinetul medical al unității. În situațiile unde medicul examinator a considerat necesar prezentarea într-un serviciu de specialitate, s-au întocmit bilete de trimitere, iar pentru cei care au formulat cerere de a fi examinați de către un medic legist în unitate, s-au întocmit adrese către IML.

Totodată, în urma declarațiilor persoanelor private de libertate privind posibile agresiuni fizice au fost întocmite adrese de sesizare a organelor de cercetare penală competente.

De asemenea, menționăm că la nivelul celor două unități de penitenciare nu a fost tras la răspundere niciun deținut, pentru informațiile furnizate în cadrul discuțiilor purtate cu reprezentanții instituției Avocatului Poporului, nu au fost întocmite rapoarte de incident deținuților pentru informațiile furnizate reprezentanților instituției respective, ci doar pentru actele de instigare la violență și pentru actele de violență.

Totodată precizăm că nu au fost aplicate tratamente cu cruzime, inumane sau degradante și nu au fost prejudiciați în niciun fel deținuții care au purtat discuții cu reprezentanții instituției Avocatului Poporului.

Administrația Națională a Penitenciarelor folosește și acest prilej pentru a vă asigura de deplina disponibilitate în a soluționa, în conformitate cu prevederile specifice, toate aspectele legale semnalate de persoanele private de libertate aflate în custodia unităților subordonate.

Cu deosebită considerație,

Pentru comisar șef de penitenciare Marius VULPE
Directorul general al Administrației Naționale a Penitenciarelor semnează,
Subcomisar de penitenciare dr. Dan HALCHIN
Director general adjunct

